

ประเด็นการเมือง ฉบับที่ E16	28 ก.พ. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น ผลกระทบด้านความมั่นคง	การระงับการสนับสนุนงบประมาณ USAID ในประเทศไทย	
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ผลกระทบด้านความมั่นคงทางการเมืองจากการระงับงบประมาณ USAID ต่อประเทศไทย - ผลกระทบต่อความมั่นคงด้านมนุษยธรรม - ผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐฯ - ผลกระทบต่อความมั่นคงภายในของไทย - ทางเลือกของประเทศไทย 	



ผลกระทบด้านความมั่นคงจากการระงับการสนับสนุนงบประมาณ USAID ในประเทศไทย

ความสำคัญของสำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID)

สำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา (USAID) ให้การสนับสนุนด้านการเงินที่สำคัญแก่โครงการด้านสุขภาพในพื้นที่ที่พิกังซัวครวฯ แก่ผู้หนีภัยสู้รบจากเมียนมา (ผก.) และมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการแพทย์และโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข เป็นส่วนที่ช่วยประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการแก่ผู้หนีภัยสู้รบฯ การตัดงบประมาณของ USAID เป็นเรื่องที่น่ากังวลและส่งผลกระทบต่อผู้หนีภัยสู้รบฯ และโรงพยาบาลที่ให้บริการในพื้นที่ชายแดน การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้หนีภัยสู้รบฯ สามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลที่จำเป็นได้อย่างต่อเนื่อง การที่รัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีทรัมป์ ประกาศระงับงบประมาณของ USAID ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อประเทศไทย โดยเฉพาะในมิติทางการเมือง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความมั่นคงในเชิงมนุษยธรรม การเมืองระหว่างประเทศ และเสถียรภาพของนโยบายภายในของไทย บทความนี้จะวิเคราะห์ผลกระทบของการระงับงบประมาณดังกล่าวผ่านมุมมองทางการเมืองและความมั่นคงของไทย

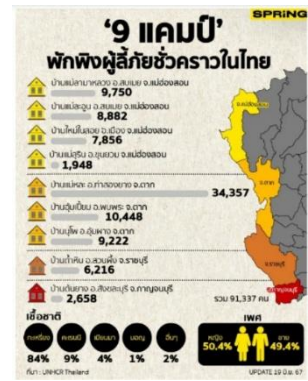
ผลกระทบต่อด้านมนุษยธรรม USAID มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย เช่น องค์กรเยสุอิตสงเคราะห์ผู้ลี้ภัย (The Jesuit Refugee Service (JRS)



มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการ หรือ SWING (Service Workers in Group Foundation) การตั้งงบประมาณทำให้การช่วยเหลือ และการป้องกันโรคติดต่อ เช่น เอชไอวี ถูกจำกัดอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และแรงงานข้ามชาติ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาทางสังคมและความไม่มั่นคงทางมนุษยธรรมในประเทศไทยเพิ่มขึ้น การขาดงบประมาณสนับสนุนส่งผลให้โครงการด้านการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาต้องหยุดชะงัก หรือได้รับการดูแลที่ลดลง ทำให้กลุ่มเปราะบางต้องเผชิญกับปัญหาความเป็นอยู่ที่ย่ำแย่ขึ้น เช่น การขาดแคลนอาหาร ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย นอกจากนี้ การลดงบประมาณด้านสุขภาพอาจเพิ่มอัตราการแพร่ระบาดของโรคที่สามารถป้องกันได้ เช่น เอชไอวี วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยรวม



พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ในประเทศไทยมี 9 แห่ง ส่วนที่กระทบมากที่สุดคือ ที่พักพิงชั่วคราวฯ แม่หละ อำเภอลำปาง จังหวัดตาก ผลกระทบที่เห็นได้ชัดเจนคือ ส่งผลให้โรงพยาบาลแม่หละ และโรงพยาบาลในพื้นที่แนวชายแดนต้องรับภาระการรักษา จากผู้หนีภัยการสู้รบฯจำนวนมาก ทั้งนี้ในปัจจุบันยังสามารถดำเนินการได้ด้วยการรับการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ที่พักพิงชั่วคราวฯ ชุดเดิมมาช่วยดำเนินการ และทางองค์กรที่ใช้งบประมาณจาก USAID ยังยินยอมให้ใช้เครื่องมือทางการแพทย์บางส่วน แต่ในระยะยาวโรงพยาบาลเหล่านี้จะไม่สามารถแบกรับภาระได้ไหว เนื่องจาก USAID เป็นผู้สนับสนุนด้านการเงิน ที่สำคัญสำหรับโครงการด้านสุขภาพในพื้นที่เหล่านี้ ทำให้โรงพยาบาลเหล่านี้ประสบปัญหาในการจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นประจำและการดำเนินงานประจำวัน การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลอาจต้องลดจำนวนบุคลากรทางการแพทย์เนื่องจากข้อจำกัดทางการเงิน ทำให้การให้บริการลดลง **ผลกระทบต่อผู้หนีภัยการสู้รบฯ** ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการลดลงของการบริการทางการแพทย์ ทำให้พวกเขาเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้ยากขึ้น สาเหตุจากจำนวนผู้ป่วยมากขึ้น **ความท้าทายในการให้บริการ** การให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้หนีภัยการสู้รบฯ ที่หลากหลาย และมีความต้องการที่แตกต่างกันเป็นเรื่องที่ท้าทาย สุดท้ายคือ ความร่วมมือและการสนับสนุน โรงพยาบาลในพื้นที่ชายแดนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ และรัฐบาลไทย เพื่อให้สามารถให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้หนีภัยการสู้รบฯ ได้อย่างต่อเนื่อง



ข้อมูลทั่วไป
พื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ทั้ง 9 แห่ง

- 1. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 2. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 3. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 4. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 5. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 6. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 7. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 8. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
- 9. มีพื้นที่พักพิงชั่วคราวฯ ที่แม่หละ จังหวัดตาก ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ

ข้อมูลโดย: สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความสัมพันธ์ไทย-สหรัฐฯ

การตัดงบประมาณของ USAID อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสหรัฐฯ ในสายตาของรัฐบาลและประชาชนไทย ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างอิทธิพลทางการเมือง และเมื่อสหรัฐฯ ลดบทบาทลง ประเทศไทย อาจหันไปพึ่งพาการสนับสนุนจากจีนและอาเซียนมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนี้ การลดบทบาทของ USAID อาจทำให้รัฐบาลไทยมองว่าสหรัฐฯ มีความไม่แน่นอนในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ และลดระดับความร่วมมือกับสหรัฐฯ ในประเด็นสำคัญ เช่น การค้า การทหาร และการพัฒนาเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกัน ประเทศคู่แข่งในภูมิภาค เช่น จีน อาจใช้โอกาสนี้ขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมืองในไทยมากขึ้นผ่านโครงการเงินกู้และความช่วยเหลือต่าง ๆ



ผลกระทบต่อความมั่นคงภายในของไทย

การตัดงบประมาณจาก USAID อาจเพิ่มภาระให้กับรัฐบาลไทยในการจัดการปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบฯ และสุขภาพของประชาชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของสังคม หากประเทศไทยไม่สามารถแนวทางที่เหมาะสมได้ อาจทำให้เกิดแรงกดดันจากภาคประชาสังคมและองค์กรระหว่างประเทศ ส่งผลให้รัฐบาลไทยต้องพิจารณาการจัดสรรงบประมาณภายในใหม่หรือพิจารณาทางเลือกทางการเงินจากแหล่งอื่น การขาดแคลนงบประมาณอาจนำไปสู่ปัญหาความไม่พอใจในกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะในหมู่ผู้หนีภัยการสู้รบฯ และแรงงานข้ามชาติที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ความไม่พอใจดังกล่าวอาจนำไปสู่ความขัดแย้งและความไม่สงบทางสังคม นอกจากนี้รัฐบาลไทยอาจต้องเผชิญกับแรงกดดันจากองค์กรระหว่างประเทศที่เรียกร้องให้มีการรักษาสิทธิและสวัสดิการของกลุ่มเปราะบางในประเทศ

การสูญเสียเงินทุนขององค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร (Non-Governmental Organization หรือ NGO) ที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน การพัฒนาชุมชน หรือการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในพื้นที่ อาจได้รับผลกระทบจากการตัดงบประมาณของ USAID ทำให้ต้องลดขนาด



โครงการฯ หรือยุติการดำเนินงานบางส่วน ในขณะเดียวกันมีรายงานข่าวเกี่ยวกับ NGO บางแห่งที่ถูกกล่าวหาว่าสนับสนุนการแบ่งแยกดินแดนภาคใต้ อาจมีการใช้ NGO เป็นช่องทางในการฟอกเงิน นอกจากนี้ การตัดงบประมาณของ USAID ดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ และอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดช่องว่าง ซึ่งกลุ่มอาชญากรอาจฉวยโอกาสเข้ามาแทรกแซง อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ และจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อยืนยันความถูกต้อง และทำความเข้าใจผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่

ทางเลือกของประเทศไทยเพื่อลดผลกระทบจากการระงับงบประมาณของ USAID

รัฐบาลไทยควรพิจารณาทางเลือกดังนี้ การหาทุนสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศอื่น เช่น สหประชาชาติ อาเซียน หรือ สหภาพยุโรป ซึ่งมีโครงการสนับสนุนด้านมนุษยธรรมที่สามารถช่วยเติมเต็มช่องว่างจากการตัดงบประมาณของสหรัฐฯ การจัดสรรงบประมาณภายในใหม่ เพื่อสนับสนุนโครงการด้านมนุษยธรรมอย่างยั่งยืน โดยเพิ่มงบประมาณสำหรับการดูแลผู้หนีภัย การสู้รบ และการสาธารณสุข การพัฒนาโครงการร่วมกับภาคเอกชนและองค์กรไม่แสวงหากำไรในประเทศ ซึ่งสามารถช่วยสนับสนุนโครงการด้านสุขภาพ การศึกษา และสิทธิมนุษยชน เพื่อให้การช่วยเหลือยังคงดำเนินไปได้ การสร้างกลไกความร่วมมือกับพันธมิตรระดับภูมิภาค เพื่อร่วมมือในด้านมนุษยธรรม และการพัฒนาระบบสาธารณสุขของไทย



จะเห็นได้ว่าผลกระทบจากการระงับงบประมาณของ USAID โดยรัฐบาลสหรัฐฯ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านความมั่นคงทางการเมืองและมนุษยธรรม ประเทศไทยต้องปรับตัวโดยพิจารณาหาทางเลือกอื่นในการสนับสนุนโครงการด้านมนุษยธรรม และวางแผนนโยบายระยะยาวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รัฐบาลไทยควรใช้โอกาสนี้ในการเสริมสร้างความสามารถภายในประเทศ และสร้างความร่วมมือใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงและความยั่งยืนของนโยบายด้านมนุษยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ

อจ.ทก.กกรม.สมย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. N. USAID ถูกระงับงบประมาณกระทบองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนในไทย. BBC Thai [Internet]. 2025 Feb 16 [cited 2025 Feb 27]. Available from: <https://www.bbc.com/thai/>.
2. Jesuit Refugee Service Thailand. ผลกระทบของการลดงบประมาณจาก USAID ต่อผู้หนีภัยการสู้รบภายในประเทศไทย [Internet]. Bangkok: JRS Thailand; 2025 [cited 2025 Feb 27]. Available from: <https://www.jrsthailand.org/>.
3. United States Agency for International Development. รายงานประจำปีเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม. Washington, DC: USAID; 2024. 124 p.
4. Service Workers in Group Foundation. รายงานภารกิจด้านสุขภาพและสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย. Bangkok: SWING; 2025. 78 p.
5. วัฒนายากร ป. นโยบายความช่วยเหลือของสหรัฐฯ และผลกระทบต่อประเทศไทย. วารสารรัฐศาสตร์. 2025;42(1):75-89.
6. SPRING News. 9 แคมป์ พักพิงผู้ลี้ภัยชั่วคราวในไทย อยู่จนเป็นที่พักพิง "ถาวร" [Internet]. 2025 [cited 2025 Feb 27]. Available from: <https://www.springnews.co.th/news/infographic/851059>.
7. BBC News. สำนักรวบรวมข้อมูลสุขภาพชายแดนไทย-เมียนมา หลังสหรัฐฯ ตัดงบ USAID [Internet]. 2025 Feb 19 [cited 2025 Feb 27]. Available from: <https://www.bbc.com/thai/articles/cpqlgdwvyleo>.